

ČACHTICKÉ NOVINY

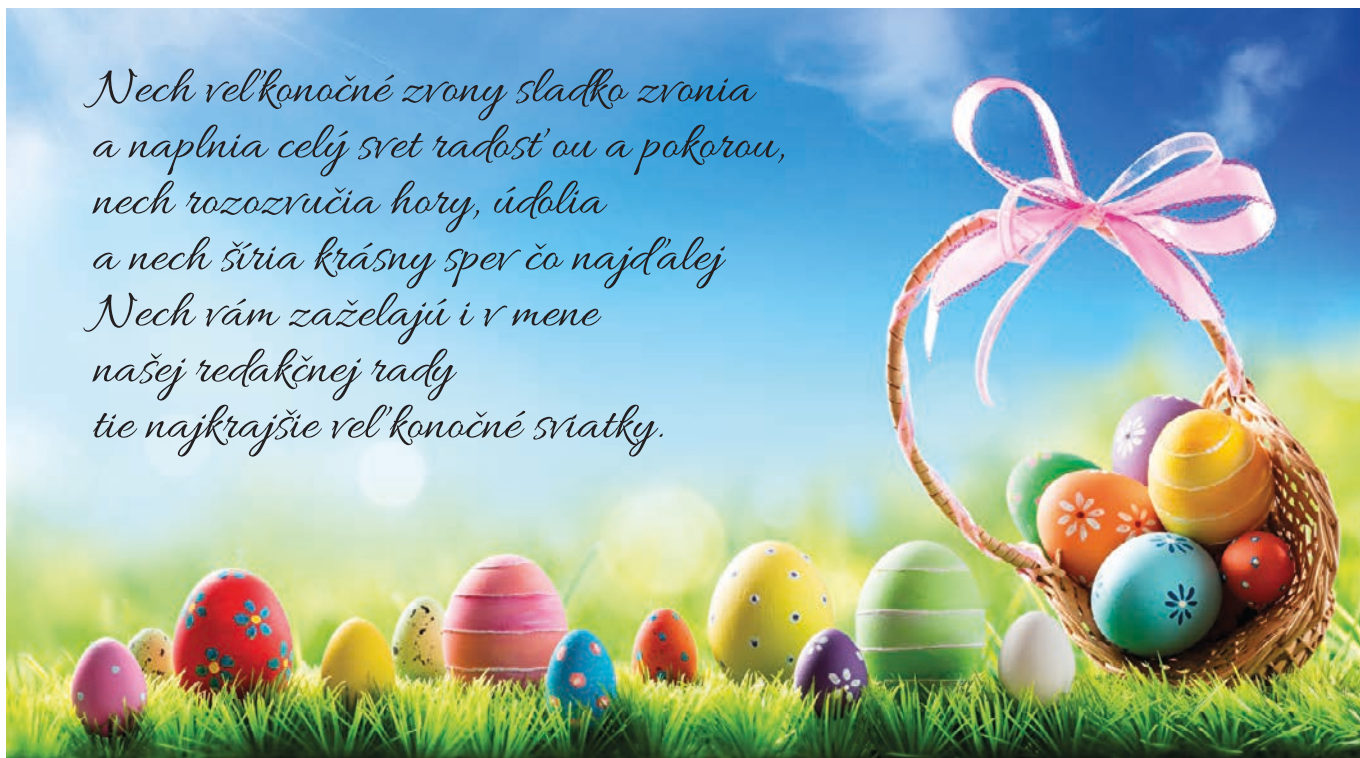
ROČNÍK 8

Č.1

MAREC 2022

NEPREDAJNÉ

*Nech veľkonočné zvony sladko zvonja
a naplnia celý svet radosťou a pokorou,
nech rozozvučia hory, údolia
a nech šíria krásny spev čo najďalej
Nech vám zažehnajú i v mene
našej redakčnej rady
tie najkrajšie veľkonočné sviatky.*

DECEMBROVÉ ROKOVANIE OZ V ČACHTICIACH

Dňa 14. decembra 2021 rokovalo 20. Obecné zastupiteľstvo v Čachticiach, na ktorom sa zišlo 8 poslancov. Pod vedením starostky obce Ing. Eriky Ondrejčkovej tak poslanci celkovo prerokovali 27 bodov programu.

Schválili vnútorné normy:

- Všeobecne záväzné nariadenie obce Čachtice o výške mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov škôl a školských zariadení v obci Čachtice
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Čachtice o parkovaní vozidiel na verejných priestranstvách v obci Čachtice
- Internú smernicu č. 2/2021 o postupe pri vybavovaní žiadosti o informácie
- zmenu domového poriadku v obecných nájomných bytoch, pričom v II. časti, čl. 3, bod 5 sa mení na: „Prísne sa zakazuje fajčiť v interiéri bytu a spoločných priestoroch bytového domu“.

Schválili projekty v príprave financovania zo zdrojov EÚ:

- prípravné práce na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre projekt **Zberný dvor odpadu v obci Čachtice**
- 5% spoluúčasť pre podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok pre projekt **„Zníženie energetickej náročnosti budovy OcÚ Čachtice“.**

Schválili rôzne:

- Rozpočtové opatrenie č. 4/2021
- úpravu rozpočtu na rok 2021 podľa jeho skutočného plnenia k 31.12.2021 v zmysle ustanovenia § 14 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- čerpanie rezervného fondu v roku 2021 vo výške 385 000 €.
- schválenie rozpočtu vrátane programov a podprogramov na rok 2022
- odpustenie nájmu v obecných prevádzkach žiadateľom: Pavol Vido za mesiace 10-12/2021
Zdenka Fraňová za mesiace 10-12/2021
- nákup čerpadla v sume 5481,- Eur bez DPH pre prečerpávaciu stanicu Družstevná z finančných prostriedkov ČKS s.r.o..
- Plán kontrolnej činnosti HKO na I. polrok 2022.

Zobrali na vedomie:

- viacročný rozpočet vrátane programov a podprogramov na roky 2023 a 2024.
- pridelenie 1 - izbovej garsónky po p. Monike Truhlíkovej, ktorú užívala rodina Gaylasová počas rekonštrukcie ich bytu pani Barbore Šimovej so synom.
- Výročnú správu za rok 2020.

Opatovská Iveta

JARNÉ UPOZORNENIE!!!

Práce v záhradách sa pomaly rozbiehajú. Slnečné suché počasie praje najmä starým porastom, ktoré sú preschnuté a prebieha ich zhromažďovanie a upratovanie. Ale čo s tým potom? Niektorí kompostujú na vlastnom pozemku, niektorí využijú služby obce a čo tí ostatní? Spraviť kopu suchého materiálu a škrtnutie zápalkou sa zdá celkom rýchle, časovo nenáročné, jednoduché a nenamáhavé. Je tu aj druhý uhol pohľadu na každoročné záhradné rituály. Najväčší problém je neohlásené spaľovanie na miestach, kde by sa oheň mohol ľahko rozšíriť ako napríklad chatové a záhradkové oblasti v blízkosti lesa alebo polia, na ktorých sú horľavé zvyšky po úrode. Čo je ešte horšie, že tieto miesta horia častokrát bez dozoru zodpovednej osoby. Prosím nebuďte benevolentní a ľahostajní aj k malému plamienku! Ak spaľujete väčšiu kopy materiálu, zavolajte na číslo 150 a nahláste miesto spaľovania, čas a kontakt na vás príslušnému operačnému dôstojníkovi. Zabezpečte si základné náradie a ak je to možné, aj vodu v prípade potreby. Ešte dôležitejšie je nahlásenie, ak sa jedná o miesta pri lese a na poliach. Plamene a dym z týchto miest ľudia dobre vidia a môžu nechtiac nahlásiť požiar. Nie jedenkrát sme boli takto vyslaní Krajským operačným strediskom IZS k požiaru. Pritom sa jednalo o spaľovanie po upratovaní a častokrát bez dozoru.

Iná kategória je vypaľovanie porastov, ktoré je všeobecne zakázané! Toto nerobte vôbec! V priebehu prvých marcových dní sme zasahovali trikrát za tri dni a všetko zaviniла nezodpovednosť ľudí. Vďaka bohu nedošlo k takmer žiadnym škodám na majetku. V ďalšom prípade to tak už však nemusí byť, preto zvýšte opatrnosť pri manipulácii s otvoreným ohňom alebo s cigaretovým ohorkom.

Celkovo sme mali k 5.3.2022 už 8 výjazdov, čo bola kedysi celoročná štatistika výjazdovosti hasičov v Čachticiach. Zasahovali sme pri veľkom požiari troch železničných vagónov v Novom Meste nad Váhom v súčinnosti s viacerými jednotkami profesionálnych aj dobrovoľných

jednotiek. V januári sme preverili naše sily a možnosti technických prostriedkov počas cvičenia v areáli hradu. Našou úlohou bolo dopraviť dostatočné množstvo vody pri dostatočnom tlaku na najvyššie miesto hradu. Teplota vzduchu bola cca -2°C, výškové prevýšenie 35m a vzdialenosť 180 metrov. Cvičenie nás reálne pripravilo na požiar, ktorý by vznikol v priestore hradu. Uskutočnilo sa aj plánované taktické cvičenie v pátraní po nezvestnej osobe v nočných podmienkach pod vedením príslušníkov HaZZ NM v okolí Rexovej boriny. Cieľ bol splnený a spokojnosť s prácou hasičov vyjadril aj riadiaci cvičenia z hasičskej stanice v Novom Meste nad Váhom.

Čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov vyhlasuje okresné riaditeľstvo HaZZ v Novom Meste nad Váhom a dlhotrvajúce sucho je jeho podmienkou. Dávajte preto všetci pozor! Kde je dym, je aj oheň...

Miloš Trúsik (veliteľ DHZO Čachtice)

A OPĽ S ME ROZBEHLI ŠKOLSKÉ AKCIE...

Napriek covidovej situácii a za dodržania hygienických pravidiel sme uskutočnili dňa 17. 2. 2022 v našej škole kultúrnu súťaž v prednese poézie a prózy – Hviezdoslavov Kubín. Najúspešnejší recitátori z triedneho kola postúpili do školského, v ktorom sa umiestnili nasledovne:

I. stupeň (I. kategória)

Poézia

1. miesto – Lenka Elischerová (2. A)
2. miesto – Anička Pribrachová (2.C)
3. miesto – Naďa Holodňáková (4. B)

Próza

1. miesto: Šarlota Selecká (4. A)
2. miesto: Michal Pavel Lacko (4. B)
3. miesto: Hanka Veselá (3. B)

II. stupeň (II. kategória)

1. miesto – Terézia Hanicová (5. A)
2. miesto – Stela Balalová (5. A)

(III. kategória)

1. miesto – Vivien Kubová (8. A)

Do obvodového kola v Novom Meste nad Váhom postúpila z II. stupňa Terezia Hanicová. Veľmi úspešnou recitátorkou v prednese prózy bola Šarlota Selecká, ktorá v obvodovom kole obsadila 1. miesto, a tak sa prebojovala do okresného kola. Víťazke želáme veľa úspechov a držíme jej palce!

Mgr. Lívia Gregorovičová

ČAČTICKÁ BÁJ

Báj (mýtus) je epický žáner, ktorý odráža primitívny názor človeka na vznik sveta, života a prírodných úkazov. Báj teda nevysvetľuje prírodné úkazy vedecky. S týmto žánrom sme sa stretli na hodinách literatúry v šiestom ročníku.

Dočítali sme sa, ako si kedysi ľudia predstavovali vznik sveta. Stretli sme sa aj so slovenskými bájami a prečítali sme si o „vzniku“ našich najznámejších prírodných krás, ku ktorým patria hlavne Tatry, rieka Váh a naše plesá.

Žiaci v rámci tvorivého písania na hodinách literatúry vytvorili niekoľko mýtických postáv a báj, ktoré hovoria

o vzniku čachtickej prírody. Jednu z nich sme pre vás vybrali.

Jablonka a Kamenný muž

Kedysi dávno žil Kamenný muž a jeho poslaním bolo chrániť les, v ktorom bolo ukryté zlaté vajce. Do toho lesa sa nik neodvážil vkročiť, pretože ten, kto sa o to pokúsil, sa odtiaľ nikdy nevrátil. Jedného dňa do lesa zabľúdila dievčina menom Jablonka, pretože hľadala svojho strateného bráčeka.

„Hej, dievča, kamže sa berieš?“ okríkol ju Kamenný muž. Keď dievča uvidelo pred sebou kamenného obra, srdce sa jej skoro zastavilo. Kamenný muž sa jej spýtal, čo tu hľadá.

„Hľadám svojho bráčeka Floriána, ale zabľúdila som!“ odpovedalo dievča.

„Chlapca som stretol, ale neuhádol moju hádanku, a tak sa z neho stal dub! Ak ju uhádneš, oslobodím teba aj brata, ale ak nie, stane sa z teba jablňo. Počúvaj! Bol raz jeden kráľ a pod posteľou skrýval niečo zlaté, cenné, guľaté. Čo je to?“

„Mohlo by to byť kráľovské žezlo?“ odpovedala Jablonka.

„Nie, je to zlaté vajce!“

Z jablonky sa hneď stal strom. Keď sa rodičia vybrali hľadať Jablonku a Floriána, kvetné víly im povedali, čo sa sta-

lo. Zo slz, ktoré rodičia vyronili, vznikol potok, ktorý dnes poznáme pod menom Jablonka. Podľa Floriána, ktorý sa zmenil na dub, je zase pomenovaný potok Dubová. Spolu tečú cez mnohé dediny a v Čachticiach sa rozdeľujú, aby sa opäť mohli stretnúť vo vlnách Váhu.

Diana Kačányová, Elena Lacková, Romana Reháková, Zuzana Heráková, Soňa Lišková, Klaudia Repková (6. B)

ŠKOLSKÝ FAŠIANGOVÝ KARNEVAL

Február už tradične patrí k mesiacom karnevalov a zábav. Aj v covidovom období, ktoré u nás stále pretrváva, je potrebné spríjemňovať si toto náročné obdobie tak ako sa len dá, no a u detí to platí dvojnásobne. A tak pani učiteľky z tunajšej základnej školy pripravili pre svojich žiakov školský fašiangový karneval, ktorý sa konal v piatok 25.02.2022. Ako tradične bol určený pre žiakov prvého stupňa.

Deti sa naň veľmi tešili, celé týždne úporne rozmýšľali, akú masku si tento rok zvolia. V tento deň sa zrazu

1.C

1.A

2.A

1.B

2.B

z obyčajných detí, ktoré prichádzali ráno do školy, stali postavičky z ríše rozprávok od nežných princezien, víl, motýľov, športovcov, či indiánov až po strašidelné kostry. Naše princezné chránili spidermani, supermani a rôzni bojovníci. Karnevalovým maskám nechýbala kreativita ani originalita, pestrosť farieb a využitie rôznych materiálov.

Spokojnosť všetkých a najmä našich detí bola veľkou odmenou pre nás. Po takomto radostnom ukončení zimy sa všetci tešíme na jar, pretože: „Keď doznie fašiangová muzika, tetka zima sa na sto zámkov zamyká.“

Mgr. Martina Sulová

ZAČIATOK NOVÉHO ROKA 2022 V MATERSKEJ ŠKOLE ČAHTICE, PIONIERSKA ULICA

Nový rok naša materská škola úspešne začala 10. januára, kedy sa opäť po vianočných prázdninách otvorili škôlkarské brány. Toto obdobie od Troch kráľov po Popolcovú stredu je obdobím radovánok a hodovaním, je to prechod medzi zimou a jarou.

Preto sa naše detičky hneď na začiatku oboznamovali s prírodou v zime a navštívili aj hrad, ktorý mohli pozorovať v zimnom šate. Okrem toho spoznávali a oboznamovali sa so zvieratkami, ktoré najmä v zime potrebujú našu pomoc- lesné zvieratká. Spoznávali stopy, spôsob starostlivosti a kŕmenia, ktoré takéto zvieratka potrebujú. Okrem zvieratiek v lese nezabúdali na vtáčikov, ktoré tiež potrebujú pomoc, preto si spoločne každá trieda pripravila vtáčiu búdku, ktorú si z jednotlivých dielov pripravili a krásne vyzdobili.

Ďalším prekvapením, ktoré detičky mohli zažiť bolo, že sa preniesli do vesmíru. Pani učiteľky si pre ne pripravili raketu a rôzne rekvizity. Deti preto spoznávali a vnímali ako to vesmíre a na našej planéte Zem prebieha, aké planéty sú v našej slnečnej sústave a mnoho ďalšieho...

Fašiangové obdobie je hlavne o veselosti a zábave, a tak to bolo aj

v našej materskej škole. Toto obdobie sme zavŕšili karnevalom, ktorý si jednotlivé triedy pripravili pre svoje deti. Spoločne si vytvárali výzdobu,

lepili rôzne reťaze, maľovali masky, strihali šašov, ktorí samozrejme ku karnevalu nemôžu chýbať. Detičky si pripravili veľmi kreatívne masky: mali sme pirátov, princezné, víly, bojovníkov a mnohé ďalšie. A tak ako pri každej zábave deti tancovali a spievali a samozrejme nemohlo

chýbať menšie občerstvenie. Fašiangové obdobie sme ukončili karnevalovou zábavou a teraz deti budú už len vyháňať zimné obdobie a čakať, kedy k nám zavíta jar. Túto tradíciu si deti pripomenú pri pálení Moreny a vítaní Vesny.

Mesiac marec je venovaný téme „KNIHA“. Aj deti v našej materskej škole si úctu ku knihám pripomínali a spoločne vytvárali rôzne knihy, leporelá, záložky.

Čítali si spoločne s pani učiteľkami rôzne príbehy, rozprávky, poves-

ti... Okrem toho detičky čakala súťaž v prednese poézie alebo prózy. Do konca školského roka ich čaká ešte veľa krásnych akcií, o ktorých Vás budeme informovať.

kolektív MŠ

ZO ŽIVOTA DETÍ SÚKROMNEJ MATERSKEJ ŠKOLY

Koniec zimy sa v našej škole niesol v striedaní karantén a nie veľmi priaznivej epidemiologickej situácie. No i napriek všetkým opatreniam sme sa snažili pripraviť deťom aspoň niektoré naplánované aktivity, a tak ich odpútať od aktuálnych problémov, ktoré citlivo vnímajú. Realizovali sme aktivity k témam Zima, Zimné radovánky a športy, Zdravie, Zvieratá v zime, Fašiangy, Predmety a ich vlastnosti a iné...

Asi najväčšiu radosť mali deti z fašiangového karnevalu, ktorý sme síce nemohli usporiadať tak, ako mávame zvykom – všetci spolu s vystúpením šaša Ľuboša. No promenáda v maskách, fašiangová zábava a hry či súťaže im vytvorili tú pravú fašiangovú atmosféru. Spoznávali sme tradície a zvyky, ktoré sa konali v tomto období v minulosti i tie, ktoré sa zachovali dodnes. Pochutnali sme si na šiškách s výbornou penou, vytvorili veselú výzdobu v celej škole. Deti prežili deň plný spevu, smiechu a radosti.

Koncom februára sme plnili úlohy projektu Cesta vody, kedy sa deti oboznámili s kolobehom vody v prírode. Zrealizovali sme návštevu čističky odpadových vôd, vychádzku k vodárni, či vychádzku do doliny, kde je ukrytá voda, ktorá zásobuje naše vodovodné kohútiky. Deti spoznali, ako sa táto voda dostane k nám domov, aj to, čo sa s ňou potom stane – ako sa dostane znova do prírody, samozrejme vyčistená. Pozorovali sme rôzne pokusy, sledovali vlastnosti vody, skupenstvá, jej význam pre život. Uskutočnili sme vychádzky aj k potoku, pozorovali život okolo vodných tokov.

V týchto dňoch sa už s radosťou pripravujeme na jarne aktivity a víťanie jari, na ktorú sa už všetci tešíme. Čakajú nás aktivity k téme Marec – mesiac knihy, kedy ich prevedieme rozprávkovou cestou, či pálenie Moreny a mnohé ďalšie. Vitaj jar!!!

Kolektív Súkromnej materskej školy

AKÁ SI, ŽENA?

Keď Pán stvoril ženu, bol už šiesty deň, neskorá noc. Prišiel k nemu anjel a spýtal sa ho: „Pane, prečo nad tým tráviš toľko času?“ A Pán mu odpovedal: „Videl si všetky požiadavky a podmienky, ktoré som musel splniť, aby som ju vytvoril? Musí sa dať umývať, ale nesmie byť z plastu. Musí mať viac ako dvesto pohyblivých častí, ktoré musia byť všetky nahraditeľné a musí fungovať na rôzne druhy jedál. Musí byť schopná postarať sa o viac detí v rovnakom čase, poskytnúť objatie, ktoré dokáže vyliečiť všetko od modriny až po zlomené srdce a musí to dokázať iba svojimi dvoma rukami.“ Anjel bol ohromený. „Iba dvoma rukami... nemožné!“ „A to je štandardný model!“ „To je príliš veľa roboty na jeden deň... Od-dýchni si, Pane a zajtra ju dokončíš.“ „Nechcem,“ odpovedal Pán. „Už som veľmi blízko k dokončeniu tohto tvora. Bude totiž môjmu srdcu najbližší. Sama sa vylieči, keď bude trpieť a bude môcť pracovať osemnásť hodín denne.“ Anjel podišiel bližšie, aby sa dotkol ženy. „Ale Pane, spravil si ju príliš jemnú!“ „Ona je jemná,“ odpovedal Pán, „ale rovnako som ju spravil aj silnou. Ani si nevieš predstaviť, koľko toho znesie a koľko toho prekoná.“ „Môže myslieť?“ opýtal sa anjel. Pán mu odpovedal: „Nielenže môže myslieť, môže tiež uvažovať a realizovať svoje predstavy.“ Anjel sa dotkol ženskej tváre... „Pane,

zdá sa, že ten tvor je slabo utesnený! Dal si na ňu príliš veľa bremena.“ „Ona nie je deravá... to sú slzy,“ opravil Pán anjela „A načo sú?“ „Slzy sú jej vyjadrením smútku, obáv, lásky, osamelosti, jej utrpenia, ale aj šťastia a hrdosti.“ Toto spravilo na anjela obrovský dojem. „Pane, ty si génus. Myslel si na všetko. Žena je skutočne úžasná!“ A ona je skutočne úžasná! Žena má silu, ktorou dokáže ohromiť muža. Dokáže riešiť problémy a tiež niesť ťažké bremena. Prináša šťastie, lásku a myšlienky. Usmieva sa, keď sa cíti dobre, ale dokáže sa usmievať, aj keď sa trápi. Spieva, keď je jej do plaču, plače, keď je šťastná a smeje sa, keď je vystrašená. Bojuje za to, v čo verí. Postaví sa proti nespravodlivosti. Neodpovie "Nie" na otázku, keď môže ponúknuť lepšiu odpoveď. Nepovie Nie, ak vie o ľahšej možnosti. Obeťuje sa pre šťastie svojej rodiny. Zoberie svojho priateľa k doktorovi, ak sa obáva o jeho zdravie. Jej láska je neobmedzená. Plače, keď jej deti víťazia. Je šťastná, keď sa jej priateľom darí. Jej srdce je zlomené, keď niekto z jej príbuzných alebo priateľov zomrie. Vždy však nájde silu vyrovnať sa s tým a žiť ďalej. Iba ona vie, že bozk a objatie môžu vyliečiť zlomené srdce. Jedna chyba sa však predsa len nájde: Zabúda, akú veľkú má hodnotu a ako veľa pre ostatných znamená. Neuvedomuje si, aká je výnimočná...

Iveta Opatovská

NÁDEJNÁ KRASOKORČULIARKA

Šport je neoddeliteľnou súčasťou ľudského života. Pôsobí na fyzické i psychické zdravie, uspokojuje rôzne potreby. Všeobecne môžeme povedať, že formuje osobnosť človeka v pozitívnom zmysle, podporuje zlepšenie fyzickej kondície a blahodarné pôsobí na náš organizmus. Aktívne trávenie voľného času športovaním je pre človeka jeden zo spôsobov, ako sa regenerovať, rozvíjať, zároveň zažívať radosť z pohybu a socializovať

sa. Existuje veľa športov, ale dnes budeme písať iba o jednom a to o „krasokorčuľovaní.“

Krasokorčuľovanie už z názvu hovorí o tom, že je to „krásny“ šport. Je to však tiež šport náročný nielen z pohľadu na estetiku pohybu, ale tiež na zložitost a fyzickú náročnosť všetkých krasokorčuľarských prvkov.

V dnešnom príspevku by som Vám rada predstavila našu žiačku, mladú Čachtickanku a nádejnu krasokorčuľarku **Ellinku Bumbál**.

Ellinka, Ellka ako ju voláme v škole, sa ku krasokorčuľovaniu dostala už v škôlke. Keď mala päť rokov, rodičia ju prihlásili do školy korčuľova-

nia v Novom Meste nad Váhom. Na zimný štadión prišli iba s cieľom, aby sa Ellka naučila korčuľovať. Korčuľovanie sa jej tam zapáčilo, odvtedy sa mu venuje naplno. Tento krásny ale náročný šport si vyžaduje veľmi dobrú fyzickú pripravenosť. Je to obrovská drina, bolesť ale aj adrenalín. Tréning spočíva na ľade, ale aj mimo

ladu. Dôležitý je tanec, balet ale aj gymnastika.

Sezóna jej začína v septembri a trvá až do konca apríla. Je ukončená Majstrovstvami Slovenska v krasokorčuľovaní. Na ne sa nominuje prvých dvanásť dievčat z kategórie podľa dosiahnutého skóre z pretekov počas sezóny. Ellinka je momentálne na krásnom 5. mieste v rebríčku z 27 dievčat. Počas sezóny je Ellka na ľade od pondelka do soboty. Cca každý druhý víkend sa konajú preteky po celom Slovensku. Po skončení sezóny Ellke začína letná príprava + letné

sústredenia a campy. Príprava trvá od júna do polovice augusta, kde má 5 tréningov za deň (3x ľad + gymnastika + balet).

Na prvých pretekoch bola ako 6-ročná v kategórii Hviezdička. Potom dve sezóny vlastne boli aj neboli. Štadióny boli kvôli Covidu viac zatvorené ako otvorené. Ellka cvičila viac online ako na ľade. Na pretekoch, ako každý súťažiaci, má Ellka jeden pokus na to, aby ukázala, čo vie a musí odkorčuľovať svoju jazdu s maximálnym sústredením. Pre to všetko potrebuje dokonalú istotu na

korčuľoch a sebadôveru pri predvážaní všetkých krasokorčuľarských náročných prvkov. Túto jej snahu, húževnatosť a sebadôveru ukázala aj počas tejto sezóny.

Jej najcennejšími úspechmi sú: **1. miesto** - Cena mesta Prešov a **3. miesto** Veľká cena Liptova. Týmto jej srdečne gratulujeme a prajeme veľa úspechov v ďalších súťažiach! Veľká vďaka patrí aj Ellkiným rodičom, ktorí ju v tomto náročnom ale krásnom športe všemožne podporujú!

Mgr. Martina Sulová

SPOMÍNAME...

4.2.2022 uplynulo dlhých 10 rokov, čo nás navždy opustila spisovateľka, publicistka, poetka, naša bývalá spoluobčianka a priateľka pani **ANNA ČERNOCHOVÁ**.

Celé svoje detstvo i základné školské roky prežila v našej obci Čachtice. Strednú priemyselnú školu strojnú absolvovala v Novom Meste nad Váhom. Počas svojho života pracovala ako technicko-hospodársky pracovník v rôznych podnikoch Trenčianskeho kraja. Bola zanietou dobrovoľnou funkcionárkou Slovenského Červeného kríža /SČK/, najmä v oblasti bezpríspevkového darcovstva krvi.

Jej srdcovou záležitosťou bola publicistická a literárna činnosť. Za viac ako 30 rokov publikačnej činnosti jej v regionálnych i celoslovenských periodikách /Kopaničiar Expres, Pravda, Slovenská republika, Trenčianske noviny, Slovenka, Zdravie, Novomestský spravodaj, Hlas ľudu, Kocúrko, Čachtické noviny/ vyšlo viac ako tisíc článkov. Zameriavala sa na regionálnu históriu, významné i menej známe osobnosti regiónu a dianie v oblasti kultúry a zdravotníctva v Novom Meste nad Váhom, za čo získala i viaceré novinárske oce-

nenia. Stretávala sa s ľuďmi a čerpala od nich historické príbehy, zážitky, udalosti zo života. Študovala obecné kroniky a archívne dokumenty a výpismi z nich vzdávala úctu Považiu, jeho histórii a ľudu. Svedčí o tom päť kníh práve s touto tematikou: Tajomný kočiš /1995/, Odkryté poklady /1996/, Hviezdny prach /1997/, Krajina zárazkov /1999/, Záhadný posol /2006/.

Bola autorkou a spoluautorkou mnohých ďalších kníh: Uličky našej mladosti, 111 úsmevných príbehov, Klenotnica Považian, Vášne a križovatky, 90 rokov včelárstva v okrese Nové Mesto n/V a ďalších.

Bola členkou Únie slovenských novinárov, Spolku slovenských spisovateľov v Bratislave i ďalších organizácií a komisií na území Nového Mesta nad Váhom. V roku 2007 sa stala držiteľkou ocenenia Významná osobnosť mesta Nové Mesto nad Váhom a v roku 2008 Významná osobnosť Podjavoriny.

Napriek tomu, že žila v Novom Meste nad Váhom, Čachtice milovala celým svojím srdcom. Okrem toho, že tu žije časť jej blízkej i vzdialenej rodiny, mala tu veľa priateľov, spolužiakov, kamarátov, s ktorými sa

často a rada stretávala. Organizovala i mnohé stretnutia spolužiakov zo základnej školy. Nikdy neodmietla pozvania na besedy či už so žiakmi ZŠ, alebo seniormi. Bola veľmi priateľská, komunikatívna, vždy usmiate s pozitívnym náhľadom na život.

Takú si pani Annu Černochovej pamätáme, s úctou na ňu spomíname a ĎAKUJEME.

Alena Novotná, Eva Berková

TARTALETKY SO SLANÝM KARAMELOM

Kto miluje kombináciu chutí karamel, orechy a čokoláda, tak si určite príde na svoje.

Ingrediencie:

CESTO: 140 g masla, 210 g hladkej múky, 50 g práškoveho cukru, štipka soli, 2 žltky, citrónová kôra.

SLANÝ KARAMEL: 220 g kryštálový cukor, 100 g masla, 150 g šľahačka, soľ podľa chuti

ČOKOLÁDA: 120 ml šľahačka, 120 g čokoláda.

Orechy sekané na ozdobenie

POSTUP PRÁCE:

CESTO: Všetky suroviny v miske zmiešať a

ručne vypracovať cesto. Na 1 hodinu cesto odložiť do chladu. Následne rozgúľať na 2-3 mm hrúbku. Kolieskom rovnakej veľkosti ako sú formičky- košíčky vykrojať kolieska a do nevymastených formičiek opatrne vložiť a popritlačať ku košíčku. Dno s vidličkou popichať, aby sa cesto nenafúкло a aby bol spodok košíčka rovný. Pri teplote 170 stupňov piecť cca 7 – 10 minút, kým kraje nezačnú zlatnúť. Po upečení vyklopiť a nechať vychladnúť.

SLANÝ KARAMEL: Cukor dať do hrnca a na miernom plameni ho skaramelizovať, pridať maslo, nechať rozpustiť, následne šľahačku, miešať kým sa všetko nespojí. Na záver pridať soľ podľa chuti. Nechať vychladnúť.

Na panvičke oparať nasekané orechy na malé kúsky. /Väčšiu hrst/.

Vychladnuté tartaletky naplniť 1 lyžičkou karamelu a dať stuhnúť do chladničky. Zatiaľ pripraviť čokoládu.

ČOKOLÁDA: 120 ml šľahačky zohriať do bodu varu a pridať do nej 120 g čokolády. Chvilu nechať postáť a vymiešať. Následne naliať 1 lyžicu na stuhnúť karamel a jednu stranu košíčka ozdobiť oparaženými orechmi podľa fantázie a nechať stuhnúť.

Z jednej dávky je zhruba 36-40 kusov. /Moje osobné poznatky – cesto som robila z dvoch dávok, karamel stačil na obe dávky, čokoládu som robila z 1,5 dávky aj orechy. /

*Dobrá chuť želá
Alena Novotná*

PAMÄTNÁ KNIHA IV. ČASŤ

Po krátkej prestávke sa znovu vraciame v ďalšej časti prepisu „Pamätnej knihy obce Čachtice“ k nášmu výletu do histórie našej obce.

Kapitola IV. (V ktorej sú zapísané udalosti späté s ťažkým životom v dobe poznačenej pokračujúcim celosvetovým konfliktom)

Rok 1942

V r. 1942 bola dlhotrvajúca silná zima. Mrazy síce prestali 23. februára, ale zima bola neodbytná. Od prevratu r. 1918 bývalo v Čachticiach len niekoľko židovských rodín, počtom 20 židovských duší. V roku 1940 bývajú v obci už len 3 židovské rodiny: 1. Filip Blau, obchodník a pekáč s rodinou 2. Samuel Marmorstein, mäsiar s rodinou a vdova Lena Marmorsteinová, prezývaná „Šmúlkou“. Spolu 14 duší. Títo židia boli 17. apríla 1942 odvedení gardistami na úradný rozkaz na neznáme miesto. Žid Eugen Blau, ako činný poľnohospodár bol prepustený hneď na druhý deň domov. S Eugenom boli prepustení i jeho starí chorí rodičia a sestra manželky Filipa Blaua Šarlota Bergerová.

Dňa 26. februára 1942 padol vo vojne s Ruskom čachtický rodák, poručík jazdeckého prezvedného oddielu, dôstojník z povolania František Juris, syn Michala Jurisa, železničiara. Dňa 20. apríla boli odvody. Brancov bolo 71. Leto bolo studené a suché. Úroda bola priemerná. Dňa 3. augusta 1942 bola veľká víchrica, ktorá narobila mnoho škody. Pobrala snopy obilia až na niekoľko desiatok metrov, takže si roľníci ťažko ponachádzali svoje už vymlátené snopy obilia. Súpis škôd bol notárskym úradom podaný na Poľnohospodársku radu ohľadom udelenia podpory. Úradná cena žita bola 186 Ks, jačmeňa 146 Ks, raži 160 Ks, kukurice 180 Ks, ružových zemiakov 70 Ks, žltých 60 Ks, krmných 55 Ks na 1 q. Okrem toho dostávajú pestovatelia obilia produkčný príplatok 65 Ks za 1 q raži a žita. Veľmi mnoho sa urodilo jablák v cene 2 – 8 Ks za 1 kg. Čerešne stáli 5 – 10 Ks za 1 kg. Úradná cena hovädzieho mäsa je 17 Ks za 1 kg, telacieho 16 Ks a bravčového 17 Ks. 1 liter mlieka 2 Ks, 1 vajce 1.80 Ks, 1 kg múky chlebovej 2,60 Ks, bielej 4,60 Ks. Ako v každej vojnovnej dobe, tak i teraz sa tieto úradné ceny nedodržujú. „Pod rukou“ sa údajne predáva žito 800 – 1000 Ks za 1 q, masť po 100 – 120 Ks za 1 kg, múka 20 - 30 Ks za 1 kg, bravčovina 30 – 40 Ks za 1 kg, 1 kg živej husi vykrmenej 50 - 54 Ks, 1 q kukurice 600 – 800 Ks.

Ošipané hynú na červienku. Dochne i hydina. Petrolej je na odberné lístky. Rodina, v ktorej nemajú zavedenú elektriku, dostane mesačne 13 – 14 dl petroleja. Mydla na pranie vôbec niet, len pracie prášky. Existuje len mydlo na holenie a mydlo toaletné. Perie sa prachmi a doma vareným mydlom. Od októbra t.r. je na odberné lístky i železo. Podľa nariadenia Ministerstva vnútra je zakázané podávať v sobotu odpoľudnia v nedeľu do pondelka rána liehové nápoje. Podľa nariadenia Najvyššieho úradu pre zásobovanie nesmú mäsiari v Čachticiach, ako i v každej obci niže 5000 obyvateľov, porážať ošipané. Súkromník smie zabiť len ošipánú vo váhe nad 110 kg. Z prvej zabitej ošipanej musí každý odovzdať 5 kg chrbtovej slaniny Slovpolu po 20 Ks za 1 kg. Z druhej ošipanej sa musí odovzdať 10 kg slaniny. V prípade nutnej porážky sa odovzdá slanina len vtedy, keď má ošipaná vyše 90 kg bez vnútorností. Na každé 2 osoby sa môže v domácnosti zabiť jedna ošipaná.

Na podnet tajomníka Miestneho odboru Matice slovenskej v Novom Meste nad Váhom, Dr. Jozefa Baráta bol v Čachticiach založený Miestny odbor Matice slovenskej /MOMS/ dňa 27. septembra 1942. Jeseň bola dlhá a suchá. Dňa 26. októbra t.r. padol vo vojne s Ruskom Ernest Slanina, syn Adama Slaninu. Dňa 29. októbra navštívil Čachtice pán minister hospodárstva Dr. Gejza Medrický z príležitosti zahájenia regulácie potokov. S pánom ministrom prišiel i p. župan Dr. Kallay z Trenčína a p. poslanec Rudolf Čavojský (na obr. – pozn. red.). Prvý výkop práce previedol p. minister Medrický, pán župan a miestny p. farár Jarábok. S prácami na regulácii sa začalo 9.

novembra. Stavbu čachtického kanála a reguláciu prevádza vodné družstvo. Západoslvenské elektrárne previedli výstavbu a prestavbu elektrického vedenia, čím narobili miestami na pozemkoch veľa škody. Škodu však nahradili.

Platy robotníkov sú dobré: nádenníci majú 30 - 35 Ks na deň, murári a tesári 4 - 9 Ks na hodinu. V novembri boli odvody psov. Len jedného psa z Čachtíc odobrali na frontu. Od 1. novembra je ešte viac obmedzený prídel obuvi, takže na november bolo pre obec pridelených 90 lístkov na novú obuv a 30 lístkov na podrážky. Od 15. novembra t.r. sa znovu usídlili na Drapláku príslušníci nemeckej brannej moci. Dňa 15. novembra bol z Čachtíc preložený r. kat. kaplán Jozef Havran do Mestečka pri Hlohovci a miesto neho prišiel kaplán Gejza Zimányi. Na mesiac december bolo vydaných 380 lístkov na novú obuv a 61 lístkov na podrážky. Biskupským úradom bolo miestnemu farskému úradu oznámené, že toho roku výnimočne sa musí poľnočná sv. omša odbavovať o 18. hodine. Pred samými Vianocami však prišlo povolenie Ministerstva vnútra, aby sa mohla poľnočná sv. omša odbavovať obvyklým spôsobom o 24. hodine, s poznámkou, aby sa LPO postaralo o potrebné opatrenie v prípade leteckého náletu. Osvetlenie kostola je povolené pol hodinu pred 24. hodinou do hodiny po polnoci. Dňa 30. decembra bol rozhlasom oznámený zákaz tancovačiek vo všetkých verejných miestnostiach. Tento zákaz sa vzťahuje i na silvestrovské večierky. Na zimnú pomoc sa vybralo na dávkach zo zábav 2856 Ks. Strana venovala zo zimnej pomoci 3000 Ks na ošatenie chudobných detí. Bola prevedená reorganizácia Strany, čím ostalo zo 118 členov Strany len 90 členov. Miestnym predsedom HSLS je Pavel Šimončíč, hostinský. Vodcom HM je Karol Kuko, profesor gymnázia v Novom Meste n/V, bytom v Čachticiach.

Na Rím-kat. ľudovej škole učia títo učitelia: Michal Bazala, riadiateľ, Rudolf Gábor, Ela Zahoráková, Lujza Púhlová, Alžbeta Krížová, Vilma Kúková, Etela Benácyová, Zita Jamrichová a Mária Martišová. Veliteľ žandárskej stanice je Juraj Kršák. Prednosta stanice je Pavel Václav. Notárom je Imrich Barón, poštovým úradníkom je František Púhl. Z obce odchádza mesačne priemerne 200 balíkov a prichádza 300 balíkov, priemerne denne príde 100 dopisov a odíde 100 dopisov. V r. 1942 bolo v obci vydaných 1628 dobytčích pasov. Zakáľacích listov bolo v novembri vydaných 12, v decembri 258. Poradný zbor obce tvoria títo členovia: Jozef Balala, vládny komisár, Michal Peterka, Ludevít Zvonček, Jozef Gábor, Klement Gábor a Pavel Šimončíč. V r. 1942 sa narodilo 83 ľudí, zomrelo 36 ľudí, sobášov bolo 28.

ROK 1943

V januári 1943 bola veľká zima. Začiatkom februára sa oteplilo a okolo 10. februára boli už pekné jarné dni. Dňa 7.2. bola usporiadaná Hlinkova škola u p. Pavla Šimončíča. Hlinkovu školu viedol Dr. Caban, prelát z Nového Mesta n/V, poslanec Petrovič a zástupca generálneho sekretariátu Strany. Od 13.2. – 28.2. sa v miestnej rím.-kat. ľudovej škole podľa rozhodnutia NÚZ /Najvyššieho úradu pre zásobovanie/ pre nedostatok uhlia nevyučovalo. Podľa rozhodnutia Okresného úradu v Novom Meste nad Váhom bol 28.2. zatvorený

hostinec vd. Márie Parákovovej. Na žiadosť majiteľky bolo 1. mája 1943 Okresným úradom v Novom Meste n/V povolené hostinec znovu otvoriť. Výčapníkom v hostinci je Pavel Fraňo, tesár. Dňa 14. marca bola oslava štátneho sviatku Slovenskej republiky v rím.-kat. ľudovej škole. V marci z 24. na 25. marca bol zachytený remeňom turbíny mlynár František Fereje a usmrtený na Odlerovom mlyne v Medzihorí.

26. marca boli odvody. Brancov bolo 57, odvedených 35. Apríl bol studený a daždivý, v noci mrazy. Od 1. mája je na pridel tehla. 12. mája bol obnovený futbalový klub A.C. Čachtice.

Leto bolo spočiatku chladné, ale koniec júla a august bol veľmi pekný a teplý. Úroda bola dobrá, zemiakov bolo málo. Ceny obilia a hospodárskych plodín sú od vlaňajška nezmenené. Obchod „pod rukou“ poklesol. Pri mlátačkách, tak ako i v lani, boli komisári. Čerešien bolo mnoho, 1 kg 12 Ks. Bielych i čachtických sliviek sa urodilo toho roku mnoho, bystrických sliviek len veľmi málo, vymrzli. Biele slivky boli po 2-2.50 Ks za 1 kg a čachtické slivky boli po 3.50 – 5 Ks za 1 kg. Tento rok si mohli občania vypáliť zo svojho ovocia slivovicu v obecnej pälenci. Jablk bolo málo a hniú. V jeseni stálo 1 kg jablk 4-7 Ks. Úradná cena hovädzieho mäsa je 22 Ks, telacieho 24 Ks, bravčového 18 Ks za 1 kg. Predáva sa však hovädzie po 26 Ks, telacie po 26 Ks a bravčové po 45 Ks za 1 kg. Úradná cena mlieka je 2.20 – 2.50 Ks za 1 liter, ale predáva sa po 3 Ks. 1 kg vykŕmenej husi sa predáva po 50 Ks, 1 kg vykŕmeného brava po 30 – 34 Ks.

V septembri prišiel do obce nový rím.-kat. kaplán Rudolf Gajar miesto kaplána Gejzu Zimányiho. Učiteľský zbor rím.-kat. ľudovej školy, vedúce úradné osoby v obci a v miestnych úradoch ostali od vlaňajška nezmenené. Platy hospodárskych robotníkov a nádeňníkov sú 35 – 40 Ks denne. Murári a tesári majú 10 – 12 Ks na hodinu. Pri novembrovom odvode psov uznala komisia za schopného pre vojenskú službu len jedného psa vd. Rozálie Opatovskej č.d. 401.

Súpis dobytky k 31. decembru 1943 je tento: 936 kusov hovädzieho dobytky, 194 koní, 817 ošípaných, 217 kôz, 659 oviec, jahniat a baranov. Obec Čachtice je povinná podľa rozhodnutia NÚZ v roku 1943 odpredať Slovpolu 100 kusov hovädzieho dobytky. Súkromník smie zabíť ošípanú vyše 80 kg. Povinný je však odovzdať z každej zabitej ošípanej 3 kg slaniny /v lani 5 kg/.

26. novembra poľetoval prvý sneh, 3.12. zamrzla zem. Katarína bola na blate, ale i Vianoce boli na blate. Tento rok sa teda ľudová pranostika neuplatnila. Od začiatku novembra do 31. decembra bolo vydaných 208 zakálcich listov. V r. 1943 bolo vydaných: 207 pasov na dobytky mladšie ako 2 roky, 1133 pasov na ošípané, 422 pasov na staršie dobytky ako 2 roky, 1095 pasov bolo prepísaných. V r. 1943 bolo v obci vydaných 3.000 lístkov na novú obuv a 1.200 lístkov na podbitie obuvi. Večierok bez tanca bolo poriadaných 10 a divadiel 11. V r. 1943 sa narodilo 66 ľudí, zomrelo 35, sobášov bolo 21.

Rok 1944

V roku 1944 bola veľmi mierna zima, v prvej polovici februára sa ochladilo. Od 1. januára 1944 prenajal František Benácy, obchodník-pekár, svoj obchod svojmu synovcovi Eugenovi Brhlovičovi a pekárňu Štefanovi Černákovi. Dňa 6.2. usporiadalo SKM stolový večierok s výstupmi u Pavla Šimončiča. Tento večierok bol jediným a posledným večierkom v obci v tomto roku, lebo v obci existuje len

jedna miestnosť, v ktorej možno usporiadať slávnosti alebo divadlá a to je sála P. Šimončiča. P. Šimončič však svoju sálu prenajal firme „Lihag z Bratislavy“. Nakoľko v obci niet dosiaľ kultúrneho domu a z nedostatku inej vyhovujúcej miestnosti bola týmto činom znemožnená akákoľvek kultúrna činnosť v obci. Dňa 14.3. bola oslava štátneho sviatku Slovenskej republiky v rím.-kat. ľud. škole. Dňa 29. apríla boli odvody, brancov bolo 80, opätovné boli 24.8, brancov 124.

Začiatkom apríla začala firma „Tatra stavebná úc. spol.“ z Bratislavy budovať úzkokoľajnú drážku z Vidovho kameňolomu na železničnú stanicu Čachtice. Menovaná firma dodávala za čas kameň na hydrocentrálu pri Novom Meste nad Váhom. Dňa 25.4. bol zvolený za obecného richtára Jozef Gábor č. 77, miesto doterajšieho vládneho komisára Jána Balalu č. 37.

Leto bolo pekné, teplé a veľmi suché. Úroda bola slabá, zemiaky zapečené od slnka. Včely nemali vôbec medu. Bielych sliviek bolo málo, ostatného ovocia bolo dosť. Čachtické /štepéné/ slivky boli po 2.50 – 3.50 Ks, jablká 4 – 6 Ks, hrušky 8 – 10 Ks, čerešne 8 – 12 Ks za 1 kg. V tomto roku sa vyviezlo z obce 40 – 50 vagónov ovocia. Ceny obilia sú od vlani nezmenené, ale dorábateľ obilia dostane okrem produkčného príplatku tzv. dodávateľský príplato 35 Ks. Komisári sú pri mlátačkách ako vlani. Platy poľnohospodárskych robotníkov sú 40 – 50 Ks denne. V lete zúril v obci mor na hydiny a ošípané. Mnohé domácnosti ostali úplne bez ošípaných alebo bez hydiny. Vajcia sú na jeseň po 4 Ks a v zime až po 5 Ks za 1 kus. Obchod „na čierno“ panuje ako vlani. V r. 1944 obci Čachtice NÚZ / Najvyšší úrad pre zásobovanie/ nariadil povinne odovzdať družstvu 15 vagónov zemiakov, 3 vagóny sena, 15 vagónov slamy a 168 kusov hovädzieho dobytky. Okrem toho musí každý odovzdať 3 kg slaniny Slovpolu z každej zabitej ošípanej, ktorú choval vyše 6 mesiacov a 5 kg slaniny z ošípanej, ktorú choval nižšie 6 mesiacov. Zakálcich listov bolo v tomto roku vydaných 449. Okrem toho mnohí, najmä z obavy pred evakuáciou zabíjali „na čierno“.

Tehla, škridla a klnce sú na odberné lístky. Lístky na 1.000 kusov tehly /škridle/ vydáva Notársky úrad a na tehlu /škridlu/ vyše 1.000 kusov vydáva NÚZ. Lístky na klnce do 2 kg vydáva Notársky úrad a vyše 2 kg NÚZ.

V obci sa usadilo niekoľko evakuantov z Bratislavy z obavy pred bombardovaním hlavného mesta. V dňoch 17. – 18. septembra previedol v obci Štát. pozemkový úrad, pracovná skupina S Piešťany / evakuovaná z Bratislavy/ predaj židovských nehnuteľností. 29. septembra odišli z Čachtíc príslušníci nemeckej brannej moci zo svojej pozorovateľne na Drapláku. V ten istý deň prišlo do Čachtíc nemecké vojsko a ubytovalo sa okrem súkromných domov v obidvoch školských budovách rím.-kat. ľud. školy. Od 1. októbra do Nového roku sa v škole vôbec nevyučuje. Je tam ubytované nemecké vojsko. Učiteľský zbor je taký ako vlani. Od 1. októbra sa prevádzajú opevňovacie práce v celom chotári Čachtíc pod dozorom nemeckého vojska. Na týchto opevňovacích prácach pracuje priemerne 500 ľudí denne. Plat pri týchto prácach majú slobodní 6.50 Ks na hodinu, ženatí – bezdetní 7.50 Ks na hodinu. Na každé dieťa je 10 halierov príplatok na hodinu. Od 1. novembra zanikla živnosť – hostinec vd. Márie Parákovovej smrťou majiteľky Márie Parákovovej dcéry vd. M. Parákovovej. Živnosť mal v prenájme Pavol Fraňo, tesár.

Začiatkom septembra sa ochladilo. Október a celá jeseň skoro do samých Vianoc bola daždivá. Začiatkom novembra boli slabšie mrazy. 18.11. padal prvý sneh. Pred samými Vianocami trvale zamrzlo. V októbri a novembri nedostali Čachtice pridel trafiky, ktorá je od 1. októbra na lístky. Tohto roku páliili Čachticiania slivovicu v Hrušovom. Dňa 9.12. padol v boji proti partizánom na Lubinských kopaniciach ako príslušník HG Jozef Vlado nar. 1925, syn Vlada železničiara. V tomto boji bol ranený Vojtech Dvoran. 22.12. bola obec Čachtice postihnutá leteckým náletom 16 bômb, pri ktorom sa zosypal domec Karola Vidu na Teplici a zasypal jeho obyvateľov. V troskách boli nájdené dve mŕtvolky: Alojza Vidu brata Karolovho a mŕtvolka 4-ročného chlapca syna Karolovho. Ostatných sa podarilo zachrániť pri živote. Na podporu bombardovaním postihnutého

K. Vidu bola v obci prevezená podomová zbierka, na ktorej sa vybralo 17.000 Ks. Na vojnovú zimnú pomoc sa vybralo 6.857,20 Ks.

V r. 1944 bolo v obci postavených 20 nových domov. Všetkých domových čísel je 705. Podľa sčítania z 15. decembra 1940 je v Čachticiach 3.177 obyvateľov, z toho je 11 židov. Čachtických židov odviezli v polovici októbra nemeckí vojaci.

Dňa 20.11. 1944 slávili svoj zlatý sobáš /50 ročné manželstvo/ Jozef Jamrich zo Želovan a Žofia, rodená Trebatická. V minulých rokoch boli tieto zlaté sobáše: 1. Jozef Zvonček /Lakomý/ a Mária, rod. Jamrichová – 16. októbra 1927. 2. Ján Mikula a Anna, rodená Strelcová – 25.11.1931. 3. Vojtech Jesenský a Mária, rodená Szyllaba – 24.10.1935. Svoj strieborný sobáš /25-ročné manželstvo/ slávil Dr. Július Ethey a Margita, rodená Jesenská – 23.9.1930.

Súpis dobytky k 1.1.1944 je tento: 250 teliec, 110 kusov hovädzieho dobytky do 2 rokov, 665 kusov hovädzieho dobytky vyše 2 rokov, 25 žriebät do 1 roka, 21 žriebät od 1 do 3 rokov, 146 koní.

V roku 1944 sa narodilo v Čachticiach 90 ľudí, zomrelo 47 a sobášov bolo 23.

Rok 1945

Každý občan Čachtíc nedočkavo očakával nový rok 1945, lebo sa všeobecne povrávalo, že v tomto roku má byť koniec vojny.

Dňa 16.1. je vyubunované, že má nastúpiť 10 ročníkov do zbrane behom 24 hodín, počítajúc v to i nevojakov. Vojaci, nastúpivší do kasáreň nedostali však zbrane, lebo Nemci Slovákom už od Slovenského národného povstania neverili. Vojaci teda pracovali pri opevňovacích prácach. Dňa 7.2. priviedli nemeckí vojaci do obce asi 300 ruských zajatcov, ktorí boli ubytovaní v Rubanickom majeri a pomáhali pri roztrieďovaní munície, ktorú sem Nemci navozili.

9.2. prišli do Čachtíc slovenskí gestapáci z Nového Mesta nad Váhom a odviezli na koči s poviazanými rukami Jozefa Majeroviča, obecného doručovateľa do Nového Mesta. Avšak na ceste z Čachtíc do Nového Mesta pri soche Panny Márie v Odmešti čakal brat Jozefa Majeroviča Zigmund, zastreľil jedného gestapáka a druhého poranil a sám i s celou rodinou svojho brata Jozefa ušiel do hôr k partizánom. V tento deň bolo do Čachtíc evakuované 200 kusov dobytky, ktorý Nemci v dobe, keď bola fronta úplne blízko, na Bielu sobotu 31.3. pobili. Dňa 25.3. zahynul Nemcami odvlečený vojak Jozef Kabát v Gdyni a v júni Jozef Kuník v Čechách na ceste domov. Každý obyvateľ obce, ktorý dosiaľ nemal potraviny a šatstvo zakopané, zakopával pred blížiacou sa frontou čo len mohol, nehľadiac na to, že sú práve Veľkonočné sviatky.

Na Veľkú noc vidno po uliciach chodcov s balmi térového papiera potrebného k zakopávaniu. Nervozita obyvateľstva stúpa z obavy, čo prinesie rapidné sa blížiaci fronta. V utorok po Veľkej noci, 3. apríla, boli Čachtice prekvapené guľometnou palbou z lietadiel, ktoré ostreľovali nemeckú kolónu, ktorá stála na námestí. Kolóna nemecká bola rozbitá, pričom došlo i k smrteľným úrazom. Za obeť padli štyri ľudské životy: Ján Pagáč, Teodor Sloboda, Jozef Šimo – kováč a dieťa 7-ročné, Irena Minariková. Strechy asi 900 domov boli poškodené, okná porozbierané. Poškodená bola i rím.-katol. ľudová škola, na ktorej sa pre ubytovanie Nemcov nevyučuje. Zdesenie bolo veľké, ľudia sa uchýlili do pivníc a iných vopred pripravených krytov. Kto nemal iného krytu, uchýlil sa do pivníc Jána Jamricha „Na doline“ alebo v pivnici Csenkeyho kaštieľa pri kostole.

V stredu, 4. apríla sa guľometná palba na obec opakovala. Stanica bolo 9-krát ostreľovaná, lebo na stanici bolo 39 vagónov munície. Nezvoniло sa vôbec, na ulici nebolo človeka, okrem na odchod sa pripravujúcich Nemcov. V ten istý deň večer, Nemci pobrali z majerov dobytky a donútili niekoľkých miestnych občanov, aby im dobytky pomohli hnať ako válečnú korisť pred frontou. Občania však využili paniku v rozpadnutej už nemeckej armáde a nahnali niekoľko kusov dobytky do dvorov v obci a sami sa nepozorovane vrátili späť. Vo štvrtok 5.4. na obed sa začala delostrelecká palba na obec a trvala asi do štvrtrej hodiny odpoľudnia. Nemci a medzi nimi krivajúci a zhrbení starci s fajnami v ústach, ako len najlepšie vládali, tak

z Čachtíc utekali bez pokusu o odpor blížiacej sa fronte. Nezabudli však vyhodit' do vzduchu viadukt pri nádraží, most pri Školudovom mlyne a podpáliť skladište dosák a rozličného dreva v Csenkeyho záhrade vedľa cintorína a skladište Vodnej správy pri Gašparcovi, ktorému od tohto požiaru zhorel dom. Okrem toho zhoreli domy od zápalnej bomby Fraňovi na Teplici, Bednárovi pri nádraží a stodola Jozefovi Jamrichovi v Želovanoch. Elektrické vedenie je porušené, svieti sa petrolejovými lampami a sviečkami. Pošta sa neexpeduje a ani nedochádza do Čachtíc, koľajnice na trati sú vytrhané. Na ulicu sa nik neukazuje, ba i štyroch mŕtvych, zahynuvších pri utorkovej guľometnej palbe sa boja ísť pochovať a pochovávajú ich bez smútočného sprievodu, len za prítomnosti najbližších a kňaza. Mŕtvolý si sami domáci odvážajú na vozíku na cintorín.

6. apríla sa delostrelecká palba na obec opakovala v tú istú dobu ako v predošlý deň. Večer preletel obcou chýr, že od Častkoviec sa blížila Rusi, ktorých vedie Tibor Majerovič, syn Jozefa Majeroviča. Dňa 7. apríla v sobotu ráno bola už obec plná rumunského vojska, ktoré každý vítal s otvorenou náručou ako osloboditeľov. Na uliciach vidno hlúčky Čachtičanov v srdečnom rozhovore s Rumunmi. Mnohí ich pozvali domov a hostili ich ako za daných okolností najlepšie mohli. K večeru sa však už povrávalo o krádežiach a násilnostiach na ženách rumunským vojskom. Miestni občania týmto naplašení sa utiahli do domov a boli opatrnejší.

8. apríla sa len niekoľko ľudí odvážilo na ulicu, svätá omša nebola. Dňa 10.4. musel každý svoje rádio odovzdať a dostal ho späť asi 15. mája. Dňa 11. apríla bol v obci utvorený prvý Národný výbor pozostávajúci z 20 členov. Predsedom NV je Rudolf Gábor, učiteľ. Členovia NV sú: Zigmund Majerovič, Eugen Blau, Karol Gregorka, Jozef Vido st., Michal Záhorák, Pavel Mihálik, Štefan Vanák, Alexander Strechay, Dezider Oravec, Gejza Paulus, Karol Ammer, Karol Kurpel, Ján Belák, Ján Trúsik, Jozef Kubrický, Vincent Hanák, Pavel Čičala. Karol Krištofik – 1. podpredseda, Vojtech Pavlička – 2. podpredseda. Prvé zasadnutie NV bolo 15. apríla.

Majetky Nemca Grewenitz a Maďarov Dr. Viktora Rexu a Dr. Csenkeyho boli i s budovami konfiškované. 16. apríla začína premávka na trati Bratislava-Žilina, a teda i pošta začína dochádzať. Do Čachtíc cez túto válečnú dobu sa dováža pošta z Nového Mesta nad Váhom, lebo premávka na trati Nové Mesto nad Váhom – Myjava ešte nefunguje. Dňa 19. apríla je v Čachticiach prevezený súpis hovädzieho a bravčového dobytky. 24. apríla je prevezený súpis ľudu a hospodárskych a úžitkových zvierat a zásob v obci. Dňa 24. apríla zložili štátni a verejní zamestnanci slub vernosti Československej republike do rúk predsedu Národného výboru R. Gábora. 24. apríla musela obec povinne odovzdať pre ruskú armádu 35 ošípaných, 39 kusov hovädzieho dobytky, 3 a 1/2 vagóna obilia a 2.000 vajec. Mlieko obec odoprela odovzdať.

Osláv sviatku práce 1. mája sa zúčastnila takmer celá obec. Za zvukov miestnej dychovej hudby, pod bielo-modro-červenou a červenou zástavou sa pohol sprievod od obecného domu a zastavil sa na námestí pred predajňou Baťa, kde bola oslava. Slávnostnými rečníkmi boli: Pavlík z Nového Mesta n/Váhom a Karol Krištofik. Domy boli ozdobené už spomenutými zástavami. Začiatok mája bol daždivý, od polovice až do konca mája sú horúčavy a sucho. Dňa 9. mája oslavovali Čachtice koniec vojny i za spoluúčasti príslušníkov ruskej armády, ktorí boli v obci ubytovaní. Osláv sa zúčastnila celá obec i so žiakmi štátnej ľudovej školy. Rečníkmi boli Karol Gregorka, Karol Krištofik a ruský kapitán. Oslava odznela za veľkého privolávania na slávu prezidentovi Československej republiky Dr. Eduardovi Benešovi, generalissimovi ruskej armády Jozefovi Stalinovi, Československej a ruskej armáde a ich spojencom západných mocností. Zvukmi československej národnej hymny a hymny ZSSR bola slávnosť ukončená. Po oslave bola v obci obnovená Komunistická strana Slovenska a 10. mája demokratická. Dňa 15. mája odišli z Čachtíc ruskí vojaci až na niekoľkých. Od 15. mája je do Čachtíc menovaný nový člen Národnej bezpečnosti /NB/ Buc a od 15. septembra nový veliteľ NB Stanislav Herzán.

16.mája bolo vybubnované, aby každý majiteľ rádioprijímača odovzdal prijímač na obecny dom. Radioprijímače boli majiteľom asi o 14 dní vrátené. Radioprijímače 16 politicky nespoľahlivých občanov boli údajne na rozkaz ruského veliteľa hneď na druhý deň 17.mája odvezené na Okresný úrad do Nového Mesta nad Váhom a viac neboli majiteľom vrátené. Okrem toho musel každý odovzdať zbrane a vojenské šatstvo, ktoré prípadne u seba mal. Dňa 19.mája bol založený Sväz slovenskej mládeže /SSM/.

20.mája prišlo do obce rumunské vojsko, ktoré sa už chovalo vzorne. Bola to časť rumunskej armády na spiatocnej ceste do Rumunska. 22.mája sa konalo pridelenie pôdy zo skonfiškovaného majetku Karola Grewanitzu. Rozdelenie pôdy bolo nasledovné: Deputátnici dostali po tri hektáre. Sú to: Pavel Kriška, Štefan Beták, Pavel Stražovský, Ján Pisara, Jozef Pastorek, Cyril Lukáč a Emil Patko. Okrem deputátnikov dostali pridel pôdy títo Čachticiania: Po 1 hektári dostali: Jozef Juriga, Ján Chytil. Ján Vrzala, Štefan Gula, Adolf Hanák, Jozef Kubrický. 1 ha 3262 m štvorcových dostal Vinco Peterka, 1 ha 2830 m štv. Šimon Zvonček. 5219 m štv. dostal Štefan Pardavý, 208 m štv. Karol Krištofik, 1903 m štv. Ondrej Tvaroch a obec Čachtice 33 ha 5752 metrov štvorcových. V Čachticiach – Rybníku dostali pôdu títo občania: Ján Mihálik – 1 ha, Gašpar Bublavý – 1 ha, Michal Bublavý ½ ha, Michal Juriga – 1 ha, Ján Cagala – 1 ha, Vincent Burza 1 ½ ha, Juraj Burza – 1 ha, Ludevít Liška – 1 ½ ha, Ernest Halička – 1 ½ ha, Ján Ondrejka – 1 ha, Gustáv Rakay – 1 ha, Jozef Cibulka 2 ½ ha, vd. Etela Rakayová – ½ ha, Jozef Hanic – 1 ha, Michal Straka – 1 ½ ha, Michal Matiaš – 1 ha, Michal Bača – ½ ha, Mikuláš Madro – 1 ha, Ján Nešpor – 1 ha, Jozef Žinčík – 1 ha, Emil Mihálik – 1 ha.

22.mája odišli poslední ruskí vojaci z Čachtíc.

25.mája bola voľba do Národného výboru podľa politických strán. Novozvolený NV má týchto členov: Zigmund Majerovič, Eugen Blau, Karol Gregorka, Jozef Vido st., Michal Záhorák, Dezider Oravec, Karol Kurpel, Ján Belák, Ján Trúsik, Vincent Hanák, Rudolf Gábor, Karol Krištofik, Vojtech Pavlička, Martin Bartek, Vincent Vido, Ján Trebatický, Pavel Haščík, Vincent Pavlech, Vincent Štefka, Jozef Talián, Ernest Opatovský, Rudolf Kováčik, Michal Hanák, Ján Tomkay, Eduard Bystrický, Rudolf Zemka, Aurel Bednár, Jozef Vido ml., Jozef Majerovič. Predsedom bol zvolený Rudolf Gábor, učiteľ, 1.podpredseda je Vojtech Pavlička, 2.podpredseda je Jozef Majerovič a tajomníkom je Karol Krištofik.

21.júna išiel prvý vlak z Nového Mesta nad Váhom na Myjavu po fronte. Koniec júna a začiatok júla sú daždivé. Od polovice do konca júla sú horúčavy. 7.júla sa začala žatva. Úroda obilia a zemiakov je slabá, kukurice obstojná. V obci sa urodilo 44 vagónov 24q 65 kg žita, 3 vagóny 74 q 23 kg raži, 35 vagónov 54 q 3 kg jačmeňa, 2 vagóny 85 q 89 kg ovsu, 31q 39 kg miešaniny.

8.júla bol deň SSM za hojnej účasti obecnstva so zábavou a futbalovým zápasom. V júli bola opravená rím.-kat. ľudová škola za obetavej pomoci traťmajstra Gejzu Pavlusa, ktorý na tento účel zaplatil potrebný stavebný materiál. Súčasne bola škola pretvorená z rím.-katolíckej na Štátnu ľudovú školu. Večer 28.júla prišiel taký hrozny vietor, že polámal stromy a poodnášal škridlu zo striech. Snopy obilia poodnášalo na cudzie pozemky a omlátilo ich tak, že i tak slabá úroda obilia a najmä jačmeňa bola takmer na polovicu zničená. Ovocie a najmä jablká zo stromov opadli. Tohto roku stoja jablká 30 – 40 Ks a je ich veľmi málo, marhule 20 – 25 Ks, čerešne 20

Ks, biele slivky 4 – 10 Ks, bystrické slivky 10 – 16 Ks.

29.júla bola v Čachticiach prevezená zbierka na kultúrny dom a vyniesla 98.913 Ks, ktoré sú uložené na vkladnú knižku. 15.augusta sa kolkovali peniaze. V obci sa okolkovalo 8.994.000 Ks. Pre neukončenú opravu školy sa začalo na štátnej ľudovej škole vyučovať až 1.októbra. Doterajší riaditeľ Michal Bazala je penzionovaný a riaditeľom menovaný Rudolf Gábor. Členovia učiteľského zboru sú: Lujza Púhlová, Zita Jamrichová, Mária Martišová, Anton Pašš, Milan Gavrák, Marta Herzánová a Etela Benácyová. Jedna učiteľská sila predbežne na škole chýba. Toto uprázdnené miesto obsadil 7.decembra syn riaditeľa R. Gábora Tarzicius Gábor. Od 14.decembra je na školu pridelená učiteľka ručných prác Elena Babíková.

28.októbra bola na bývalom Rexovom dome oslava štátneho sviatku za prítomnosti úradov a korporácií. 30.októbra podal predseda MNV R. Gábor demisiu a miesto neho bol zvolený Gejza Pavlus, traťmajster. Do VN sú zvolení: miesto Karola Krištofika František Nemček a miesto Michala Záhoráka Jozef Imriška.

V novembri dochne hydina, v niektorých domoch vydochli sliepky i husi do kúsku.

Od 1.-15.decembra má každý prihlásiť svoje vklady u príslušného peňažného ústavu na predpísanom tlačive. Podobne sa prihlasujú i cenné papiere. Vklady sa uvoľňujú na potvrdenie Národného výboru. Ľudia starí, bez príjmov dostanú na potvrdenie Národného výboru uvoľniť zo svojich vkladov 1.400 Ks mesačne. Ceny denných potrieb stúpajú. Mäsa a masti je nedostatok. Čierny obchod funguje, i keď sa ho vláda snaží zamedziť.

8.decembra urobila obec Čachtice Rím.-kat. farskému úradu návrh na zmenu farskej role pri stanici vo výmere 10 k.j. 658.25 štvorcových siah vo vložke č. 678 č. par. 1251/1 1251/2 1252/2 1252/1 1253/1 a 1253/2 za pozemok pridelený obci Miestnou roľníckou komisiou z majetku Maďara Dr. Viktora Rexu, ktorý majetok bol Poverením pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu ako majetok maďarského štátneho občana skonfiškovaný. Sú to parcely č. 7655 vo vložke č. 464 vo výmere 10 k.j. 658.25 š.s. Obec chcela vymenovaný farský pozemok rozparcelovať na stavebné pozemky. Tento návrh na zmenu pozemkov postúpil Rím.-kat. farský úrad Biskupskému úradu v Trnave na schválenie.

Od 28. – 30.novembra konala v obci službu HKS /Hospodárska kontrolná služba/, ktorá predpísala každému majiteľovi hospodárskeho výkazu nútené odovzdanie obilia OSS /Obilná spoločnosť Slovenska/. Čachtice celkom odovzdali 1921q 80kg obilia.

Začiatkom decembra začína mrznúť a padá sneh. 27.decembra sú zahájené práce k zavedeniu elektrického prúdu na nádražie. Miestny národný výbor vydáva spoľahlivým občanom „Svedectvo politickej spoľahlivosti“, ktoré potrebujú občania k doplneniu rozličných žiadostí.

29.decembra bola zvolená letopisecká komisia, ktorej členmi sú: dp. Jozef Jarábok, rím.-kat.farár Michal Bazala, riaditeľ školy v.v., Rudolf Gábor, riaditeľ školy, Gejza Pavlus, traťmajster, predseda NV, Etela Benácyová, učiteľka. Predsedom letopiseckej komisie je zvolený dp. Jozef Jarábok, tajomníčkou Etela Benácyová – kronikárka. V r. 1945 boli v obci zahrané 4 divadlá, zábav bolo 7. Narodilo sa 76 ľudí a zomrelo 51. Sobášov bolo 31. Dobytčích pasov bolo vydaných 459. V hospodárstve sa situácia zlepšovala, najmä sa dopĺňali stavy dobytky.

Alena Novotná - Ing. Miloš Šimončík, CSc

